

Vergaderjaar 2008–2009

29 507

Regels voor de financiële dienstverlening (Wet financiële dienstverlening)

Nr. 70

BRIEF VAN DE MINISTER VAN FINANCIËN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 8 oktober 2008

Naar aanleiding van vragen van de commissie voor financiën in de brief van 15 september wil ik u bij deze informeren over de stand van zaken met betrekking tot de problematiek rond de beleggingsverzekeringen.

Tot mijn vreugde hebben de Stichting Woekerpolisclaim en de Stichting Verliespolis en Ombudsman Financiële Dienstverlening op 10 september jl. bekend gemaakt overeenstemming op hoofdlijnen te hebben bereikt met Delta Lloyd over de compensatie voor te hoge kosteninhoudingen polishouders van beleggingsverzekeringen. Ik vind het van groot belang dat gedupeerde polishouders zo spoedig mogelijk recht wordt gedaan en zie dit resultaat daarom als een belangrijke stap in de goede richting. Ik verwacht dat andere verzekeraars het voorbeeld van Delta Lloyd spoedig zullen volgen.

Ik zal hieronder kort ingaan op het proces van totstandkoming en de inhoud van deze overeenkomst. Ik merk daarbij op dat deze problematiek civielrechtelijk van aard is. Het betreft een geschil tussen polishouders van een beleggingsverzekering en verzekeraars. Partijen zijn er dan ook in onderhandeling met elkaar uitgekomen en mijn rol in dat verband is dan ook bescheiden en hoofdzakelijk faciliterend en op de achtergrond geweest.

Mijn ambtsvoorganger heeft afgesproken met de Ombudsman Financiële Dienstverlening, het Verbond van Verzekeraars en de Stichting Verliespolis in februari 2007 afgesproken dat de Ombudsman op basis van een voorbeeldzaak tot een oordeel zou komen dat dan categoriaal zou kunnen worden toegepast voor alle polishouders van de betrokken verzekeraar. Op 14 januari 2008 heeft de Stichting Verliespolis een klacht ingediend tegen verzekeringsmaatschappij Delta Lloyd inzake het product Delta Life Beleggingsverzekeringen. De Stichting heeft een drietal consumentenklachten als voorbeeldzaken voorgelegd aan de Ombudsman Financiële Dienstverlening. Partijen zijn daarna bilateraal in gesprek gegaan om te komen tot een generieke regeling voor alle Delta Lloyd producten. Stich-

ting Woekerpolisclaim heeft zich met instemming van partijen en Ombudsman Financiële Dienstverlening vervolgens gevoegd in deze zaak. De besprekingen hebben begin september geleid tot een resultaat. De Ombudsman heeft gelijkluidend geoordeeld in de drie voorbeeldzaken en de resultaten op zijn website geplaatst. Dit oordeel geldt voor alle polishouders van Delta Lloyd Groep.

Polishouders van Delta Lloyd krijgen compensatie van kosten die zijn ingehouden boven een bepaald kostenmaximum. Concreet betekent de overeenkomst dat Delta Lloyd Groep kosten van haar beleggingsverzekeringen met terugwerkende kracht verlaagt. Dit brengt mee dat over de hele looptijd gezien de kosten nooit hoger mogen zijn dan een bepaald percentage van het opgebouwde vermogen per jaar. De rekenmethodiek van deze overeenkomst is daarmee dezelfde als die van de Aanbeveling van de Ombudsman Financiële Dienstverlening.

Het maximum kostenpercentage is afhankelijk van de hoogte van de betaalde brutopremie en of er een garantie op de polis zit. Voor polissen met een bruto jaarpremie vanaf EUR 1200, geldt een maximum kostenpercentage van 2,45%, en voor polissen met een bruto jaarpremie van minder dan EUR 1200 is dit percentage 2,85%. Dit verschil is gebaseerd op het feit dat vaste kosten, die voor elke polis gemaakt worden, vanzelfsprekend zwaarder drukken op kleinere polissen. Voor garantieproducten met een garantie van tenminste 3% op het netto fondsrendement, gelden maxima van 3,1% voor polissen met een jaarpremie tot EUR 1200 en 3,5% voor polissen vanaf EUR 1200. Deze differentiatie is gebaseerd op inherente meerkosten van garantieproducten.

Op einddatum wordt het feitelijke eindkapitaal vergeleken met het eindkapitaal dat een polishouder zou hebben gehad bij hantering van het overeengekomen maximum kostenpercentage jaarlijks. Als het feitelijke kapitaal lager is dan dat bij hantering van het kostenmaximum wordt berekend, krijgt de polishouder het verschil teruggestort. Dit betekent dat niet alleen de te veel betaalde kosten terug worden gestort, maar dat ook het beleggingsrendement hierover zal worden vergoed. De hoogte van de compensatie verschilt per polis en afgesproken is dat Delta Lloyd hierover in 2009 alle beleggingspolishouders zal informeren.

Met betrekking tot het alloceren van kosten in risicopremies van bij beleggingsverzekeringen horende verzekeringen is afgesproken dat hieraan een maximum wordt gesteld. De Ombudsman Financiële Dienstverlening stelde in zijn aanbeveling ook dat in risicopremies geen oneigenlijke opslagen mogen zitten. Hierover zal nog nader overleg plaatsvinden tussen de stichtingen en Delta Lloyd Groep.

De overeenkomst omvat een afspraak dat er EUR 30 miljoen wordt gereserveerd voor schrijnende gevallen. Hiervoor zal een onafhankelijke commissie worden ingericht die zal zorg dragen voor het effectief besteden van gelden. De werkwijze van dit fonds moet nog verder worden uitgewerkt.

Polishouders van Delta Lloyd Groep kunnen op basis van de informatie die ze in 2009 ontvangen bepalen of ze tevreden zijn met de compensatie volgens deze regeling. Als dat niet het geval is, kunnen zij alsnog besluiten naar de rechter te gaan. Deze regeling bevat geen bepalingen inzake het algemeen verbindend verklaren van deze overeenkomst in gevolge de Wet Collectieve Afwikkeling Massaschade. De overeenkomst voorziet tenslotte in een peiling van de mening van polishouders van Delta Lloyd in de achterban van beide stichtingen.

De Ombudsman acht de overeenkomst redelijk en ook via bemiddeling te bereiken hoogst haalbare. De Stichting Verliespolis en de Stichting Woekerpolisclaim stellen dat de regeling een voldoende oplossing biedt voor de problemen rond de kosten voor de grote meerderheid van polishouders. Kritiek op deze overeenkomst is afkomstig van commerciële partijen die een belang hebben bij het voeren van rechtzaken. Het staat vanzelfsprekend een ieder vrij alsnog een gang naar de rechter te maken. Het voordeel van deze overeenkomst is echter dat er op korte termijn duidelijkheid komt voor polishouders en sprake is van compensatie voor schade zonder dat de kosten van een rechtsgang gemaakt hoeven te worden.

Gezien het civielrechtelijke karakter van deze overeenkomst is het niet aan mij om de inhoud van deze overeenkomst te beoordelen. Voor polishouders van Delta Lloyd zal in 2009 in ieder geval duidelijkheid ontstaan over hun situatie en de te verwachten compensatie. Dat is goed nieuws en daarom heb ik ook in mijn reactie op dit akkoord herhaaldelijk gesteld dat ik verwacht dat alle verzekeraars die problematische beleggingsverzekeringen in de markt hebben gezet, het voorbeeld van Delta Lloyd zullen volgen. Inmiddels heeft Aegon aangegeven dit te zullen doen, en is dit nu ook aan het toepassen. Ook andere verzekeraars hebben deze bereidheid getoond.

Met betrekking tot de openbaarmaking van de documenten die inzicht geven in de gang van zaken rond het IFO-onderzoek kan ik u nog geen nadere informatie geven. Het concrete obstakel dat in de weg staat aan openbaarmaking van de stukken die ik u heb verschaft om inzicht te geven in het verloop van het IFO onderzoek, is dat er nog geen overeenstemming is bereikt met IFO over de voorwaarden van ontbinding van het contract.

Het feitenonderzoek van de AFM verloopt overigens volgens plan en zal in oktober worden aangeboden aan uw Kamer.

De minister van Financiën,
W. J. Bos